

Nr 187

Av herr **Wolgast**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av nya folkhögskolor*.

I årets statsverksproposition, bilaga 10, punkt 236, behandlas bl. a. frågan om statsbidrag till nya folkhögskolor. I anslutning härtill får jag anföra följande.

Under de senaste årtiondena har elevtillströmningen till vårt lands folkhögskolor oavbrutet ökat och folkhögskolan för allt fler ungdomar fått ökad betydelse som bildnings- och utbildningsväg.

Skolöverstyrelsens planeringskommitté för de stora årskullarna har gjort vissa beräkningar över folkhögskolans elevutveckling under de närmaste femton åren. Undersökningen, som utförligt redovisats i propositionen 1957: 146 (s. 62 ff.), visar klart på ett för varje år starkt ökat elevplatsbehov vid folkhögskolan. För nästa vinterkurs beräknas behovet, enligt de två alternativ som planeringskommittén utgått ifrån, växa med 300 å 700 elevplatser. Självfallet kan det utvidgningsbehov, som föranledes av de stora årskullarna, endast delvis fyllas av nystartade folkhögskolor, men å andra sidan bör, som departementschefen underströk i nyssnämnda proposition, de redan existerande folkhögskolorna icke växa sig alltför stora, om de rätt skall kunna fylla sin uppgift. Departementschefen ansåg, att statsunderstöd åt nya folkhögskolor borde beviljas i ungefär samma omfattning som under närmast föregående tioårsperiod, d. v. s. med två å tre skolor per år. Riksdagen torde genom sitt bifall i huvudsak till nämnda proposition ha anslutit sig till denna uppfattning.

Skolöverstyrelsen har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1958/59 ansett det erforderligt, att fyra nya skolor tillerkännes statsbidrag.

Överstyrelsen hänvisar till att utöver de 91 folkhögskolor, som f. n. har statsbidrag, fyra nya folkhögskolor redan är i verksamhet och söker statsbidrag. Från andra organisationer m. fl. har till överstyrelsen framställts förfrågningar om möjligheterna att tillerkännas statsbidrag för planerade nya folkhögskolor. Med hänsyn till de växande ungdomskullarna räknar skolöverstyrelsen med att nystartandet av folkhögskolor kommer att öka. Det torde vara ett allmänt intresse, att dessa nya folkhögskolor snarast kan komma i gång, så att de hunnit byggas ut till full kapacitet när de stora årskullarna når folkhögskolan.

Skolöverstyrelsen påpekar i detta sammanhang, att hittills har folkhögskola, som allmänt sett uppfyller förutsättningarna för statsunderstöd, i regel kunnat tillerkännas sådant efter ett års verksamhet. Det kan icke anses tillrådligt att den regeln frångås och tillkomsten av nya folkhögskolor därigenom försvåras eller hindras under en period, då elevplatsbehovet är i så kraftig ökning.

Den offervilja och omtanke om de unga, som visas från folkrörelser och landsting m. fl., som f. n. framträder som huvudmän för nystartade och planerade folkhögskolor, borde i nuvarande läge utlösa motsvarande insats från statens sida för den ungdoms fortbildning, vilken av olika anledningar icke haft möjlighet till studier i realskolor och läroverk.

På grund av vad sålunda i det föregående anförts får jag föreslå riksdagen besluta,

att under budgetåret 1958/59 statsbidrag skall kunna utgå till ytterligare en folkhögskola utöver de av Kungl. Maj:t i statsverksproposition föreslagna 92, och att riksdagen för budgetåret 1958/59 under riksstatsens VIII huvudtitel p. 236 Folkhögskolor: Bidrag till driften av folkhögskolor måtte anvisa ett förslagsanslag av 15 439 000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1958

T. Wolgast

Nr 188

Av herr **Hedström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:t framställning om anslag till försökskostnadsbidrag vid folkskolor.

(Lika lydande med motion nr 209 i Andra kammaren)

Stockholm den 24 januari 1958

Uno Hedström

E. Hj. Nyström

J. F. Grym

Nr 189

Av herr **Nilsson, Hjalmar**, och herr **Hedström**, om förstärkt stöd till ungdomens föreningsliv och fritidsverksamhet.

(Lika lydande med motion nr 210 i Andra kammaren)

Stockholm den 24 januari 1958

Hjalmar Nilsson

Uno Hedström